

מסכת תענית דף יג.

צונן	חמין	רפרס בר פפא אמר רב חסדא
X	X	כל שהוא משום אָבֵל כגון ט' באב, וְאָבֵל ממש
✓	X	כל שהוא משום תענוג, כגון תענית צבור

רב אידי בר אבין - ראייה שבתענית צבור מותרין בצונן, משום שנאמר בהמשנה "ונועלין את המרחצאות", וסתם מרחץ בחמין, וא"כ ראינן שדוקא חמין אסור, אבל צונן מותר. ואין להקשות שבאמת צונן אסור שא"א לומר "סוכרין את הנהרות" (וכן הקשה אביי), שהדיוק של רב אידי (וכן פירש בנו רב שישא) דלימא דאסור ברחיצה ותו לא, אמאי ממשיך ונועלין את המרחצאות, אלא ע"כ לפרש שזה שרחיצה אסורה, היינו דוקא בחמין, דומיא למרחצאות.

לימא מסייע ליה - ראייה שבאבל אסור לרחוץ אפילו בצונן, "כל חייבי טבילות טובלין כדרךין בין בט' באב בין ביוה"כ", ואין לומר בחמין, שמים חמים שאובין נינהו, ואלא מאי בצונן, ודוקא חייבי טבילות מותרין, הא שאר אבלים אסורים אפילו בצונן.

רב חנא בר קטינא - אין ראייה, דמיירי בחמי טבריא, שחייבי טבילות מותרין, הא שאר אבלים אסורים, אבל בצונן י"ל שכל אבלים מותרים.

קושית הגמ' - הא תני סיפא "א"ר חנינא סגן כהנים כדי הוא בית אלקינו לאבד עליו טבילה פעם אחת בשנה", וא"כ משמע שלא יטבול כלל, ואם מותר בצונן, אמאי צריך לאבד הטבילה?

רב פפא - מיירי במקום דלא שכיח צונן, והנדון היה לטבול בחמין או לא, אבל אה"נ במקום שיש צונן כולם מותרין בצונן, וא"כ אינו ראייה וְשָׁבֵל אסור לרחוץ בצונן.

ת"ש כשאמרו בתענית צבור: שאסור במלאכה, היינו ביום, אבל בלילה מותר שאסור בנעילת הסנדל, היינו בעיר, אבל בדרך מותר שאסור ברחיצה, היינו כל גופו, אבל פניו ידיו ורגליו מותר וכן אתה מוצא במנודה וּבְאָבֵל.

קושית הגמ' - ע"כ לא מיירי בחמין, דאמר רב ששת אָבֵל אסור להושיט אצבעו בחמין, ואלא מאי מיירי בצונן, וכל גופו אסור בצונן, ותיובתא לרפרס בר פפא אמר רב חסדא שאמר תענית צבור מותר בצונן?

תירוץ הגמ' - זה שנאמר "וכן אתה מוצא במנודה וּבְאָבֵל", נאמר דוקא לענין אסור מלאכה ונעילת הסנדל, שתענית צבור וְאָבֵל דומין זה לזה, אבל לענין רחיצה, תענית צבור מותר בצונן וְאָבֵל אסור בצונן.

מסכת תענית דף יג-יג:

ת"ש דאמר..... מעשה ומתו בניו של.... ורחץ בצונן כל שבעה, וקשיא לרב חסדא שאמר שְׁאָבֵל אסור אפילו בצונן?
תירוץ הגמ' - שאני התם שתכפוהו אבליו בזה אחר זה, ותניא תכפוהו אבליו זה אחר זה, הכביד שערו מיקל בתער
 (אבל לא במספרים), ומכבס כסותו במים (אבל לא בנתר ולא בחול ולא באהל), וכשם שהקילו בתער ובכבוס
 במים, כן הקילו לרחוץ בצונן, אבל סתם אָבֵל אסור לרחוץ אפילו בצונן.

~~~~~

רבא - אָבֵל מותר לרחוץ בצונן כל שבעה כמו שמותר בבשר ויין, שצונן הוי תענוג כמו בשר ויין.
מיתבי - אין הבוגרת רשאה לנוול את עצמה בימי אָבֵל אביה, משמע שנערה מחוייבת לנוול עצמה, ולכאורה מיירי
 ברחיצה, וודאי חמין אסור שאפילו להושיט אצבעו בחמין אסור, ואלא מאי בצונן מותר לבוגרת אבל אסור לנערה,
 וא"כ ראינן שאסור לרחוץ בצונן וקשיא לרבא?

תירוץ הגמ' - זה שאמר אין הבוגרת רשאה לנוול את עצמה היינו בכיחול ופירכוס (בשיער), ולא מיירי ברחיצה
 כלל, ובאמת בין נערה בין בוגרת רוחצות בצונן.

לימא מסייע ליה מעשה ומתו בניו.... ורחץ בצונן כל שבעה.... וראינן שְׁאָבֵל מותר לרחוץ בצונן.
ואינה ראייה דשאני התם שתכפוהו אבליו זה אחר זה.....

איכא דאמרי אמר רבא - אָבֵל אסור לרחוץ בצונן כל שבעה, והטעם שמותר בבשר ויין משום להפיג דעתו.
לימא מסייע ליה, אין הבוגרת רשאה..... **ואינה ראייה** דמיירי בכיחול ופירכוס.
אמר רב חסדא אם כיחול ופירכוס אסורה, תכבוסת נמי אסורה כל שבעה.

והלכתא אָבֵל אסור לרחוץ כל גופו בין בחמין ובין בצונן,

אבל פניו ורגליו מותר בצונן ואסור בחמין

ולענין **לסוך**, אפילו כל שהוא אסור, ואם לעבר את הזוהמא, מותר.